

Rapport

Rapport over een klacht over het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO).

Datum: 12 maart 2012

Rapportnummer: 2012/036

Bevindingen

Algemeen

1. Verzoeker is in 2007 gescheiden. De rechter bepaalde toen dat hij een bedrag van €1.400 per maand aan partneralimentatie moest betalen. Verzoeker was op dat moment ernstig ziek en naar zijn zeggen raakte hij daardoor pas na ruim drie jaar van die betalingsverplichting op de hoogte. Verzoeker had na zijn echtscheiding wel altijd maandelijks een bedrag van €1.000 aan zijn ex-echtgenote overgemaakt.
2. Begin januari 2011 kreeg het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO) van de ex-echtgenote van verzoeker het verzoek om de inning van de partneralimentatie over te nemen aangezien verzoeker volgens haar niet genoeg alimentatie betaalde. Hierop schreef het LBIO verzoeker aan en vroeg hem binnen twee weken alsnog de opgebouwde achterstand vanaf juni 2010 tot en met januari 2011 te betalen en binnen drie weken het bewijs daarvan aan het LBIO te sturen.
3. Omdat het LBIO geen reactie van verzoeker ontving schreef het LBIO hem eind januari 2011 opnieuw aan. Die brief werd dit keer aangetekend verzonden. Hierop ontving het LBIO een verzoek van de advocaat van verzoeker om de werkzaamheden op te schorten. De advocaat onderzocht namelijk of verzoeker de alimentatie kon betalen en zou zo nodig de rechtbank om wijziging van de alimentatie verzoeken.
4. Het LBIO antwoordde de advocaat dat het niet aan dat verzoek kon voldoen zolang het niet een kopie van het verzoekschrift aan de rechtbank had ontvangen en daarnaast moest ook de ex-echtgenote van verzoeker met de opschorting instemmen.
5. Vervolgens ontving het LBIO het bericht dat verzoeker het bedrag waarvoor hij was aangeschreven aan zijn ex-echtgenote had betaald. Hierop sloot het LBIO op 16 maart 2011 het dossier en stelde het betrokkenen hiervan op de hoogte.
6. Twee weken later ontving het LBIO opnieuw een inningsverzoek van de ex-echtgenote van verzoeker. Op 6 april 2011 schreef het LBIO verzoeker opnieuw aan. Daarbij ontving verzoeker een overzicht van de achterstand vanaf juni 2010 tot en met april 2011. Opnieuw werd verzoeker in de gelegenheid gesteld om binnen twee weken alsnog de achterstand te betalen en binnen drie weken daarvan het bewijs aan het LBIO te sturen.
7. Daags daarna belde verzoeker met het LBIO dat hij de alimentatie niet kon betalen. Hij zou de zaakbehandelend medewerker daar nog over bellen. Ook zijn ex-echtgenote belde het LBIO en gaf door dat er nog een betaling van €1.000 was ontvangen, maar dat dat niet genoeg was en daarom verzocht zij het LBIO tot overname over te gaan.

8. Eind april 2011 nam het LBIO de inning over. Verzoeker werd verzocht de achterstand (€735,43) en de opslagkosten (€110,31) aan het LBIO te betalen. Voorts werd hij verzocht voortaan het maandelijkse bedrag (€1.764,65, zijnde het met ingang van 1 januari 2011 geïndexeerde alimentatiebedrag van €1.534,48 vermeerderd met opslagkosten van €230,17) aan het LBIO te voldoen. Opnieuw belde verzoeker met de mededeling dat hij de alimentatie niet kon betalen. Hij werd door het LBIO doorverwezen naar zijn advocaat.

9. Eind mei 2011 ging het LBIO over tot het leggen van beslag op de uitkering van verzoeker.

10. Half juni belde verzoeker met het LBIO om te zeggen dat hij aan zijn ex-echtgenote bleef betalen, inclusief de opslagkosten, en dat hij er niet voor voelde om het LBIO hiervan bewijsstukken toe te sturen.

11. Op 24 juni 2011 stuurde verzoeker het LBIO betaalwijzen vanaf 1 maart 2010. Voorts gaf hij daarbij aan dat de Belastingdienst nog geen teruggave had gedaan en dat hij de aangifte opnieuw moest indienen. Daarom kon hij de achterstand op dat moment niet betalen. Volgens verzoeker was dat niet een geweldige ramp omdat zijn ex-echtgenote behoorlijk gefortuneerd is en bovendien zou de achterstand vanzelf weer worden weggewerkt als hij 65 jaar zou worden.

12. Het LBIO heeft hierop de alimentatievordering nogmaals berekend en verzoeker meegedeeld dat uit de bewijzen niet blijkt dat hij de achterstand tot en met april 2011 binnen de gestelde termijn had voldaan. Ook het gegeven dat zijn ex-echtgenote behoorlijk gefortuneerd is, vormde voor het LBIO geen argument om haar inningsverzoek niet in behandeling te nemen of om het aan te houden. Voorts kon het LBIO alleen maar met de vertraging van de Belastingdienst rekening houden indien zijn ex-echtgenote daarmee instemde, hetgeen het LBIO niet bekend was.

13. Eind juli 2011 diende verzoeker bij het LBIO een klacht in. Met de klachtafdoening door de directeur van het LBIO, die zijn klachten ongegrond verklaarde, was verzoeker niet tevreden.

Klacht bij de Nationale ombudsman

14. Op 17 augustus 2011 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van verzoeker met een klacht over een gedraging van het LBIO. Verzoeker gaf aan zeer ontevreden te zijn over het optreden van het LBIO. Het LBIO had de inning van de alimentatie volgens hem overgenomen op grond van het vermoeden van wanbetaling. Hij was echter helemaal geen wanbetaler; hij betaalde zijn ex-echtgenote rechtstreeks en hij bleef dat doen omdat hij niet wist wanneer het op haar rekening zou staan als hij via het LBIO zou betalen. Ook was het verzoeker niet duidelijk waar het LBIO een bedrag van €230 aan opslagkosten op baseerde. Ook dat bedrag betaalde hij aan zijn ex-echtgenote

met de mededeling dat zij dat aan het LBIO moest overmaken. Verzoeker gaf toe dat hij niet elke maand op dag één betaalde, maar dat zijn exechtgenote niet armlastig was en dat dit dus niet zo'n probleem kon zijn. Inmiddels betaalde verzoeker vooruit en had hij door het betalen van de opslagkosten aan zijn ex-echtgenote alweer maanden vooruitbetaald, aldus verzoeker.

15. Naar de klachten van verzoeker, die worden aangemerkt als een gedraging van de directeur van het LBIO, werd een onderzoek ingesteld. De klacht werd als volgt geformuleerd:

Verzoeker klaagt erover dat het LBIO op 29 april 2011 alsnog de inning van de alimentatie ten behoeve van zijn exechtgenote heeft overgenomen terwijl het daarbij geen rekening heeft gehouden met de informatie die het reeds over zijn betalingsgedrag had en dit op 16 maart 2011 geen reden vormde de inning over te nemen.

Voorts verwijt hij het LBIO dat het de opslagkosten berekent over het volledig verschuldigde maandelijkse alimentatiebedrag, terwijl hij altijd een bedrag van

€1.000 rechtstreeks aan zijn ex-echtgenote betaalde.

Visie LBIO

16. In reactie op de klacht van verzoeker stelde het LBIO zich op het standpunt dat er op het moment van de overname van de inning sprake was van een achterstand in de betalingen ten aanzien van de partneralimentatie. Binnen de bij brief van 6 april 2011 gestelde termijn werden namelijk geen bewijzen van de betaling van de gehele vordering door het LBIO ontvangen. Als gevolg hiervan kwamen de aan de overname verbonden opslagkosten voor rekening van verzoeker. Het LBIO heeft verzoeker laten weten dat dit voortvloeide uit artikel 1:408, derde lid, van het Burgerlijk Wetboek, alsmede artikel, eerste lid, van het Besluit kostenopslag inning kinderalimentaties en partneralimentatie. Op grond hiervan heeft het LBIO naar zijn mening correct gehandeld.

17. Desgevraagd gaf het LBIO aan dat het eerdere verzoek om overname van de inning van de ex-echtgenote van verzoeker was afgewezen omdat verzoeker inmiddels had betaald. Het verzoek van de ex-echtgenote van maart 2011 betrof een nieuw verzoek. Het zou voor het LBIO in het algemeen teveel werkdruk geven om eerdere verzoeken aan het LBIO bij nieuwe inningsverzoeken te betrekken; door er bijvoorbeeld in de correspondentie over een nieuw inningsverzoek naar te verwijzen. In dit geval had het LBIO het eerdere dossier er wel bij betrokken. Dit bleek uit het in de brief van 6 april 2011 opgenomen overzicht van de opgebouwde achterstand. Achteraf gezien concludeerde het LBIO dat dat overzicht korter had kunnen zijn (namelijk vanaf maart 2011) en dat het mogelijk een duidelijker boodschap had overgebracht indien het aan zijn brief van 6 april 2011 had toegevoegd dat het LBIO opnieuw een inningsverzoek van verzoekers exechtgenote had

ontvangen.

Reactie verzoeker op het standpunt van het LBIO

18. Verzoeker verwijt het LBIO dat het niets doet met het feit dat hij geen wanbetaler is. Hij betaalde immers een aanzienlijk bedrag aan zijn ex-echtgenote. Hij vond het dan ook niet terecht dat hij desondanks opslagkosten moest betalen over het volledige (€1.000 + 534,48= €1.534,48) door hem verschuldigde alimentatiebedrag. Volgens verzoeker kan dat niet. Hij legt de vergelijking met een boete voor te hard rijden zonder dat hiervoor bewijs bestaat. Naar de mening van verzoeker heeft het LBIO naar eigen goeddunken de partneralimentatie verhoogd aangezien verzoeker de opslagkosten aan zijn ex-echtgenote betaalde en het LBIO de opslagkosten niet bij haar vorderde. Ook begrijpt verzoeker niet waar het bedrag van €230,17 vandaan komt. Volgens verzoeker heeft het LBIO hem dit niet uitgelegd.

19. Verzoeker gaf aan dat hij, naar zijn mening om zeer voor de hand liggende redenen, even een onderbreking had gehad met het betalen van de volledige alimentatie. Dit was omdat voor hem de alimentatie opeens met €534 was verhoogd, waardoor hij 2/3e deel van zijn inkomen moest afdragen. Die onderbreking zou in de loop van een paar maanden resulteren in betaling van te veel alimentatie. Zijn ex-echtgenote zou hem dan vervolgens weer moeten terugbetalen op het moment dat hij 65 jaar zou worden. Het LBIO wist hier volgens verzoeker van, maar berichtte hem dat zij van zijn ex-echtgenote geen toestemming voor opschorting had gekregen, waardoor verzoeker opslagkosten verschuldigd was en op zijn uitkering werd ingehouden.

20. Verzoeker heeft aan het LBIO voortdurend aangegeven dat hij maandelijks €1.000 aan zijn ex-echtgenote betaalde en heeft de bewijzen daarvan ook aan het LBIO gezonden. Naar zijn mening heeft en had hij niks met het LBIO te maken en wilde hij daarom niet aan het LBIO te betalen. Verzoeker benadrukte dat hij wel aan het LBIO had doorgegeven dat hij moest wachten op de teruggave van de Belastingdienst voordat hij verdere betalingen kon verrichten, maar daarop kreeg hij van het LBIO te horen dat het daarover geen bericht van zijn ex-echtgenote had gekregen en dat het daarmee dus geen rekening kon houden.

Beoordeling

Het oordeel van de Nationale ombudsman

Overheidsinstanties moeten bij de uitvoering van hun taken op een behoorlijke manier omgaan met burgers en hun belangen. Dit betekent dat de overheid de burger serieus neemt en met respect behandelt. Als het erop aankomt zoekt de overheid persoonlijk contact. Zij voorkomt problemen met de burger of lost ze op door goede communicatie.

Ten aanzien van de overname

21. Het vereiste van transparantie houdt in dat de overheid open en voorspelbaar is in haar handelen, zodat het voor de burger duidelijk is waarom de overheid bepaalde dingen doet.

Dit brengt in dit geval met zich mee dat het LBIO voordat het beslist om de inning van een alimentatie over te nemen, betrokkenen op de hoogte stelt van:

- a. wat het LBIO van betrokkenen, en dan met name de betalingsplichtige, vraagt;
- b. wat het LBIO gaat doen als de betalingsplichtige niet aan het hiervoor sub a bepaalde voldoet; en
- c. wat de consequenties voor de betalingsplichtige zullen zijn als het LBIO moet beslissen om de inning van de alimentatie over te nemen.

22. Het is de Nationale ombudsman gebleken dat het LBIO verzoeker bij brief van 6 april 2011 heeft gevraagd om aan zijn ex-echtgenote de achterstand te betalen en bewijs daarvan aan het LBIO te sturen. Volgens het overzicht bestond de achterstand uit een bedrag van €1.735,43. Voorts is het de Nationale ombudsman gebleken dat verzoeker de in de brief van 6 april 2011 genoemde achterstand niet aan zijn ex-echtgenote heeft betaald.

Op grond van de wet (artikel 1:408, vierde lid, van het Burgerlijk Wetboek) mag het LBIO tot invordering van de alimentatie overgaan indien de alimentatiegerechtigde ter gelegenheid van de indiening van het verzoek aannemelijk heeft gemaakt dat binnen ten hoogste zes maanden voorafgaand aan die indiening de onderhoudsplichtige ten aanzien van ten minste één periodieke betaling tekort is geschoten in zijn verplichtingen. Zoals de Nationale ombudsman al in eerdere rapporten heeft geoordeeld, zou aan de strekking van deze bepaling tekort worden gedaan indien het LBIO van een onderhoudsgerechtigde zou verlangen dat wordt aangetoond dat daadwerkelijk sprake is van een betalingsachterstand, gesteld al dat dit mogelijk is. Het is immers veel moeilijker aan te tonen dat een bepaald bedrag niet is betaald dan aan te tonen dat wel is betaald. Daarbij komt dat het LBIO een onderhoudsplichtige altijd eerst in kennis stelt van het voornemen om de inning van de alimentatie over te nemen, waarbij de onderhoudsplichtige de mogelijkheid heeft aan te tonen dat van een betalingsachterstand geen sprake (meer) is. De Nationale ombudsman heeft in dit kader ook al meerdere malen opgemerkt dat het voor een onderhoudsplichtige onaangenaam kan zijn om te worden geconfronteerd met een onterechte aanmaning, maar dat het niet altijd te voorkomen is. Het valt het LBIO in beginsel namelijk niet aan te rekenen wanneer een onderhoudsgerechtigde onjuiste of onvolledige informatie aan het LBIO verstrekt. Anders is dit in die gevallen waarin sprake is van dusdanige innerlijke tegenstrijdigheden in de door de onderhoudsgerechtigde verstrekte informatie dat het klakkeloos overnemen daarvan niet behoorlijk is. Van dergelijke tegenstrijdigheden is de Nationale ombudsman in dit geval niet gebleken. Vast staat dat verzoeker minder alimentatie betaalde dan de rechter had vastgesteld en dat hierdoor een

betalingsachterstand was ontstaan. Op grond hiervan was het LBIO gerechtigd de inning over te nemen en was de bemoeienis van het LBIO voor verzoeker niet vrijblijvend. De stelling van verzoeker dat hij met het LBIO niets te maken had, deelt de Nationale ombudsman dan ook niet. Het is immers niet aan het LBIO zich uit te spreken over het feit of iemand wel of niet in staat kan worden geacht de opgelegde alimentatieverplichting te voldoen. Daarover kan alleen de rechter beslissen. Het LBIO moet de rechterlijke uitspraak als uitgangspunt nemen en het is vervolgens aan de onderhoudsplichtige om nihilstelling of vermindering aan de rechter te vragen.

23. Wel ziet de Nationale ombudsman dat het LBIO in de correspondentie met verzoeker niet expliciet heeft gesproken over het gegeven dat de achterstand is ontstaan doordat verzoeker stelselmatig te weinig betaalde, terwijl wel is gebleken dat het LBIO ervan op de hoogte was dat hij maandelijks een bedrag van €1.000,00 betaalde in plaats van €1.534,48. De Nationale ombudsman kan zich voorstellen dat dit bij verzoeker het gevoel heeft gegeven dat het LBIO hem niet begreep. Het LBIO had dit kunnen voorkomen door zijn berichtgeving bij de situatie van verzoeker aan te sluiten. Indien het LBIO in zijn brief van 6 april 2011 had aangegeven dat het opnieuw een verzoek van zijn ex-echtgenote had ontvangen en dat verzoeker nog steeds te weinig alimentatie betaalde was de brief mogelijk voor verzoeker begrijpelijker geweest. Dit geldt eveneens voor het overzicht van de opgebouwde achterstand. Het was begrijpelijker geweest indien dat overzicht begon bij de maand maart 2011 omdat verzoeker door zijn betaling in februari 2011 tot en met de maand januari 2011 geen achterstand meer had.

24. Het voorgaande laat echter onverlet dat het LBIO in zijn brief van 6 april 2011 en in het daarbij gestuurde informatieblad heeft aangegeven dat het de inning van de alimentatie zou gaan overnemen als het niet binnen de gestelde termijnen betalingsbewijzen van verzoeker zou ontvangen. Ten slotte heeft het LBIO in dezelfde brief verzoeker erop gewezen dat overname van de inning ook zou inhouden dat verzoeker opslagkosten moest gaan betalen. Het LBIO stuurde acceptgirokaarten mee en verzocht verzoeker om de met name genoemde bedragen te betalen. Indien verzoeker niet binnen 10 dagen zou betalen dan zou het LBIO zonder verdere aankondiging overgaan tot incassomaatregelen. Omdat verzoeker niet binnen die termijn aantoonde de achterstand te hebben betaald is het LBIO hiertoe op 29 april 2011 terecht overgegaan. Op de mededeling van verzoeker in de maand juni 2011, dus na de overname van de inning, dat hij een deel van de alimentatie niet kon betalen in verband met vertraging van uitbetaling door de Belastingdienst heeft het LBIO terecht gereageerd dat het hiermee slechts rekening kon houden indien zijn ex-echtgenote met opschorting van de inning zou instemmen. Immers het LBIO kan verzoeker niet slechts op zijn verzoek van een deel van zijn betalingsverplichting ontslaan.

Gelet hierop is de Nationale ombudsman van oordeel dat het LBIO open en voorspelbaar heeft gehandeld door verzoeker aan te geven wat van hem verlangd werd en wat de consequenties konden zijn alvorens het besloot om de inning van de partneralimentatie over te nemen. En ook bij de overname van de inning en daarna in de maand juni 2011

heeft het LBIO op dezelfde wijze gehandeld; in overeenstemming met het vereiste van transparantie.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

Ten aanzien van de opslagkosten

25. Het vereiste van goede motivering houdt in dat de overheid haar handelen en haar besluiten duidelijk aan de burger uitlegt. Daarbij geeft zij aan op welke wettelijke bepalingen de handeling of het besluit is gebaseerd, van welke feiten zij is uitgegaan en hoe zij rekening heeft gehouden met de belangen van de burgers. Deze motivering moet voor de burger begrijpelijk zijn.

Dit brengt in dit geval met zich mee dat het LBIO verzoeker uitlegt waarom hij opslagkosten aan het LBIO moet betalen en hoeveel deze kosten bedragen.

26. De Nationale ombudsman constateert dat het LBIO dit meerdere malen heeft gedaan: Bij brief van 6 april 2011 schreef het LBIO verzoeker dat de opslag 15% op de achterstand en 15% over de maandelijks te betalen bijdrage zou bedragen en is het percentage over de maandelijkse alimentatiebedrag ook in het informatieblad genoemd. Voorts schreef het LBIO verzoeker in zijn brief van 29 april 2011 bij de overname van de inning dat bij hem op grond van de wet een opslag van €230,17 per maand in rekening zou worden gebracht. Ook in de klachtbehandeling is toegelicht dat de opslag 15% van €1.534,48 (=€230,17) bedraagt. Dat is een percentage over de uitkering die verzoeker maandelijks verschuldigd is. Dit geldt ook als verzoeker een deel van dat bedrag wel tijdig aan de ontvangstgerechtigde heeft betaald. Dat verzoeker weigerde aan het LBIO te betalen en ook de opslagkosten aan zijn exehtgenote heeft overgemaakt, kan het LBIO niet worden verweten. Het LBIO heeft naar het oordeel van de Nationale ombudsman rekening houdend met het feit dat hij onbekend was met het wettelijk systeem verzoeker voldoende uitleg gegeven over de hoogte van de opslagkosten, dat verzoeker deze aan het LBIO moest betalen en waarom verzoeker deze aan het LBIO moest betalen.

Het LBIO heeft in zijn communicatie naar verzoeker over de opslagkosten gehandeld in overeenstemming met het vereiste van goede motivering.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen is niet gegrond.

De Nationale ombudsman,

dr. A.F.M. Brenninkmeijer

Onderzoek

In het kader van het onderzoek besloot de Nationale ombudsman een gesprek te voeren met de betrokken medewerkers bij het LBIO te Rotterdam. Dit gesprek vond plaats op 1 november 2011. Van dat gesprek werd een zakelijk verslag gemaakt dat in concept aan betrokkenen werd gestuurd. Het vastgestelde verslag is hierna integraal opgenomen.

In het kader van het onderzoek werd betrokkenen verzocht op de bevindingen te reageren.

Geanonimiseerd verslag van het gesprek van 1 november 2011

"Desgevraagd wordt de algemene werkwijze van het LBIO bij ontvangst van een verzoek tot overname van de alimentatie toegelicht: Er is een klein (selectie)team bij het LBIO werkzaam dat is belast met de eerste aanschrijvingsbrieven tot aan de overname van de inning. Bij binnenkomst van het verzoek wordt het dossier al gekoppeld aan een inningsmedewerker en in opdracht van hem/haar stellen de medewerkers van het selectieteam de brieven op. Als binnen de daarvoor gestelde termijn van drie weken blijkt dat er inderdaad een betalingsachterstand is, dan wordt het dossier overgenomen door die inningsmedewerker die al zijn/haar naam onder de eerste brieven heeft staan. Dit is een tijdelijke werkwijze die wordt uitgevoerd door tijdelijke krachten, waarmee wordt beoogd de werkdruk bij het LBIO te verminderen. Ook in de onderhavige zaak is deze werkwijze gevolgd.

Op 3 januari 2011 diende de ex-echtgenote van verzoeker een inningsverzoek in bij het LBIO. Hierover werd verzoeker op 6 januari 2011 aangeschreven. Vervolgens betaalde verzoeker in februari 2011 de achterstand van €4.180,02. Hierop wees het LBIO het inningsverzoek af en kon het LBIO het dossier sluiten. Dat verzoeker inmiddels mogelijk weer een achterstand had opgebouwd, onderzocht het LBIO niet omdat dat niet binnen het verzoek viel. De maanden februari en maart 2011 mocht het LBIO niet controleren en dus werd daarover niet gecommuniceerd. De bedoeling van het LBIO in het algemeen is de zaak weer op de rails te krijgen opdat de betalingsplichtige daarna weer rechtstreeks aan de ontvangstgerechtigde zijn alimentatie betaalt.

De brief van 16 maart 2011 is met enige vertraging verzonden. Op 6 april 2011 is er naar aanleiding van het tweede verzoek een nieuwe berekening gemaakt door de medewerker uit het selectieteam. Het overzicht van de achterstand is vanaf juni 2010. Dat overzicht,

waarbij meer dan zes maanden wordt teruggeblikt, klopt wel, maar had ook kunnen beginnen met de maand maart 2011. In die maand had verzoeker €200 te weinig betaald. Voorts was ook niet bekend of verzoeker de alimentatie voor de maand april 2011 had betaald.

Het LBIO was ermee bekend dat verzoeker in termijnen betaalde, maar weet niet waarom verzoeker maandelijks een bedrag van €1.000 (via automatische incasso) betaalde. Of er sprake was van een kort geding waarin dat was bepaald weet het LBIO niet. Het LBIO heeft zich gebaseerd op de beschikking van de rechtbank van 4 april 2007. Voorts had het LBIO telefonisch van verzoeker meegedeeld gekregen dat hij net voor zijn echtscheiding terminaal ziek was geworden.

De brief van 6 april 2011 is een standaardbrief die wordt verzonden bij een eerste aanschrijving. Er is niet gerefereerd aan de brief van 16 maart 2011 waarbij het vorige verzoek was afgehandeld, omdat het om een nieuw verzoek ging. Refereren is niet realistisch vanwege de werkdruk bij het LBIO. Het LBIO is een incassobureau en verzoeker zal de stelling van de brief wel begrepen hebben, namelijk dat hij niet genoeg betaalde; inmiddels moet verzoeker begrepen hebben dat het niet klopte hoeveel hij betaalde. Dat de behandelaar op dat moment wel de link legt met het vorige verzoek blijkt overigens uit het kopiëren van het overzicht van de achterstand. Dit is niet standaard zo.

Op 6 april 2011 had verzoeker één maand achterstand en wel de maand maart 2011. Verzoeker betwistte op 7 april 2011 dat hij achterstand had en gaf dat telefonisch door aan een collega van de zaakbehandelaar. Verzoeker zegde toe om de zaakbehandelaar nog daarover te bellen. Vervolgens belde hij niet en toonde hij niet aan de zaakbehandelaar aan dat hij geen achterstand had. Na het verstrijken van de termijn werd de inning van de partneralimentatie daadwerkelijk overgenomen. Vervolgens is verzoeker rechtstreeks aan zijn ex-echtgenote blijven betalen. In september 2011 betaalde hij wel aan het LBIO. Het geld dat het LBIO ontving via beslag op zijn uitkering heeft het LBIO als opslagkosten geboekt.

Ten aanzien van de opslagkosten heeft de kwaliteitsadviseur meerdere malen aan verzoeker getracht uit te leggen dat het wettelijk zo is bepaald dat het LBIO maandelijks 15% opslagkosten berekent over de maandelijkse alimentatie. Voor verzoeker is dat €230,17. Het LBIO realiseert zich dat dat voor verzoeker een fors bedrag is.

Verzoeker betwistte de achterstand en vertelde achteraf dat hij het bedrag niet kon betalen. In juni 2011 belde verzoeker om aan te geven dat hij de alimentatie en de opslag aan zijn ex-echtgenote had betaald. Verzoeker voert nu een procedure over zijn betalingsonmacht.

In verband met het feit dat verzoeker nu de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt ligt er nu een verzoekschrift bij de rechter tot verlaging van de alimentatie omdat deze

verplichting zou doorlopen tot 2019. Het dossier heeft het LBIO opgeschort op het moment dat dit verzoek binnenkwam.

Verzoeker bleef volharden in rechtstreekse betaling aan zijn ex-echtgenote. Eind augustus had hij geen achterstand meer. Het LBIO heeft zich afgevraagd wat verstandig is. Bij de ex-echtgenote bestaat de angst dat verzoeker helemaal niet meer gaat betalen.

In de klachtafdoening is ook geen aandacht besteed aan het voorgaande verzoek tot overname van de inning van de alimentatie. Hiervoor heeft een zaakbehandelaar geen tijd. Dat kan niet van het LBIO verwacht worden omdat het LBIO een incassobureau is.

Desgevraagd wordt vanuit het LBIO aangegeven dat in de brief van 6 april 2011 een korter overzicht (namelijk vanaf maart 2011) had kunnen worden opgenomen. En voorts zou door toevoeging van de zin dat verzoekers ex-echtgenote opnieuw een verzoek tot overname had ingediend, de brief voor verzoeker mogelijk een duidelijkere boodschap hebben gehad.

Indien verzoeker binnen de termijn van de brief van 6 april 2011 het LBIO had meegedeeld dat het niet zijn schuld was dat hij de alimentatie niet volledig had betaald, maar dat dat lag aan de vertraging bij de Belastingdienst, dan had het LBIO op dat moment daarnaar kunnen kijken. Die mededeling kreeg het LBIO echter achteraf.

De klacht zoals die door de Nationale ombudsman is geformuleerd acht het LBIO ongegrond omdat verzoeker niet tijdig heeft aangetoond dat hij geen achterstand had en ten aanzien van de opslagkosten heeft het LBIO niet meer in rekening gebracht dan volgens de wet is voorgeschreven.

Het gesprek wordt beëindigd en de aanwezigen worden bedankt voor hun inbreng."

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

- verzoekschrift van verzoeker van 17 augustus 2011;
- brief van verzoeker van 26 oktober 2011.

In het kader van het onderzoek werd betrokkenen verzocht op de bevindingen te reageren. De reactie van verzoeker gaf aanleiding om het verslag van bevindingen aan te vullen.

Achtergrond

1. Artikel 1:408, eerste tot en met dertiende lid, van het Burgerlijk Wetboek luidt:

"1. Een uitkering tot voorziening in de kosten van verzorging en opvoeding of tot voorziening in de kosten van levensonderhoud en studie, waarvan het bedrag in een rechterlijke beslissing, daaronder begrepen de beslissing op grond van artikel 822, eerste lid, onder c, van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, is vastgelegd, wordt ten behoeve van de minderjarige aan de ouder die het kind verzorgt en opvoedt of aan de voogd onderscheidenlijk aan de meerderjarige betaald.

2. Op verzoek van een gerechtigde als bedoeld in het eerste lid, van een onderhoudsplichtige dan wel op gezamenlijk verzoek van een gerechtigde en onderhoudsplichtige neemt het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen de invordering van de onderhoudsgelden op zich. De executoriale titel wordt daartoe door de onderhoudsgerechtigde in handen gesteld van dit Bureau. De overhandiging daarvan machtigt het Bureau tot het doen van de invordering, zo nodig door middel van executie.

3. Kosten van invordering door het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen worden verhaald op de onderhoudsplichtige, onverminderd de kosten van gerechtelijke vervolging en executie. Het verhaal van kosten vindt plaats door wijziging van het bedrag, bedoeld in het eerste lid, volgens bij algemene maatregel van bestuur te stellen regels.

4. Tot invordering op verzoek van een onderhoudsgerechtigde wordt slechts overgegaan, indien de gerechtigde ter gelegenheid van de indiening van het verzoek aannemelijk heeft gemaakt dat binnen ten hoogste zes maanden voorafgaande aan de indiening van het verzoek de onderhoudsplichtige ten aanzien van ten minste één periodieke betaling tekort is geschoten in zijn verplichtingen. In deze gevallen geschiedt de invordering van bedragen die verschuldigd zijn vanaf een tijdstip van ten hoogste zes maanden voorafgaande aan de indiening van het verzoek.

5. Alvorens tot invordering met verhaal van kosten over te gaan wordt de onderhoudsplichtige bij brief met bericht van ontvangst in kennis gesteld van het voornemen daartoe en de reden daarvoor, alsmede van het bedrag inclusief de kosten van invordering. Het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen wordt bevoegd tot invordering over te gaan op de veertiende dag na de verzending van de brief.

6. De invordering die op verzoek van de onderhoudsgerechtigde geschiedt, eindigt slechts, indien gedurende ten minste een half jaar regelmatig is betaald aan het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen en er geen bedragen meer verschuldigd zijn als bedoeld in het vierde lid, tweede volzin. De termijn van een half jaar wordt telkens verdubbeld, indien een voorgaande termijn van invordering ook op verzoek van de onderhoudsgerechtigde was aangevangen.

7. Een invordering die geldt op het tijdstip van het meerderjarig worden van het kind, wordt ten behoeve van de meerderjarige voortgezet, tenzij deze op zijn verzoek wordt beëindigd.

8. De tenuitvoerlegging van een executoriale titel betreffende de betaling van de kosten van verzorging en opvoeding of levensonderhoud en studie geschiedt met inachtneming van de wijziging, bedoeld in het derde lid.

9. Invorderingen die tien jaren nadat de minderjarige de leeftijd van een en twintig jaren heeft bereikt, nog niet door het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen zijn verwezenlijkt, mogen worden beëindigd. De onderhoudsgerechtigde wordt hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld.

10. Een betaling door de onderhoudsplichtige strekt in de eerste plaats in mindering van de kosten, bedoeld in het derde lid, vervolgens in mindering van eventueel verschenen rente en ten slotte in mindering van de verschuldigde onderhoudsgelden en de eventueel lopende rente.

11. Het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen draagt zorg, dat de gelden die ten behoeve van het onderhoud van minderjarigen worden uitgekeerd, aan de daarop rechthebbenden worden uitbetaald.

12. Artikel 243, tweede tot en met vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.

13. Met uitzondering van de leden 1, 7 en 11, is dit artikel van overeenkomstige toepassing op de ten behoeve van een echtgenoot of geregistreerd partner bij rechterlijke uitspraak vastgestelde uitkering tot levensonderhoud, daaronder begrepen de beschikking inzake een voorlopige voorziening betreffende een uitkering tot levensonderhoud, met dien verstande dat invorderingen die tien jaar na de indiening van het verzoek om invordering nog niet zijn verwezenlijkt door het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen, mogen worden beëindigd."

2. Artikel 1 van het Besluit kostenopslag inning kinderalimentaties en partneralimentaties luidt:

"1. Onverminderd de kosten van gerechtelijke vervolging en executie, geschiedt het verhaal van kosten van invordering van een uitkering, bedoeld in artikel 408 van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, door verhoging van die uitkering, zoals deze is vastgelegd in een rechterlijke beslissing, met een bedrag per maand van €19,00 dan wel vijftienhonderdste deel van de uitkering, indien het deel meer is dan €19,00.

2. Indien door een onderhoudsgerechtigde of door een onderhoudsplichtige ten behoeve van meer dan één minderjarige of meerderjarige die de leeftijd van eenentwintig jaren nog niet heeft bereikt, een verzoek tot invordering van de uitkering is gedaan, wordt het verhaal van kosten overeenkomstig het eerste lid berekend over het totale bedrag van de

uitkeringen."